

**Συνέντευξη Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και
Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Κυριάκου Μητσοτάκη, στην
εφημερίδα «Νέα Εγνατία» Καβάλας και στο δημοσιογράφο
Νίκο Χαζαρίδη**

Κύριε υπουργέ, θα έλεγε κανείς ότι κάθεστε σε μία «ηλεκτρική καρέκλα» καθώς εκ των πραγμάτων το υπουργείο σας βρίσκεται στο επίκεντρο των μεταρρυθμίσεων αλλά και των απολύσεων που αποτελούν το μόνιμο ζητούμενο της τρόικας και ταυτόχρονα «κόκκινο πανί» για τους πολίτες. Πώς «ισορροπεί» ένας πολιτικός ανάμεσα στα δυο;

Θα μου επιτρέψετε καταρχάς να διαφωνήσω και με τις δύο επισημάνσεις που κάνετε. Οι απολύσεις στο Δημόσιο δεν είναι μόνιμο ζητούμενο της τρόικας, αλλά μία συμφωνία που έχει γίνει από καιρό μεταξύ της κυβέρνησης και των δανειστών της χώρας και η οποία αυτή την περίοδο υλοποιείται. Ούτε αποτελεί «κόκκινο πανί» για την πλειοψηφία των πολιτών, που αντιλαμβάνονται και την ανάγκη να λειτουργήσει επιτέλους η πειθαρχική δικαιοσύνη και να απομακρυνθούν οι επίορκοι δημόσιοι υπάλληλοι, αλλά και το ζήτημα του εξορθολογισμού των κρατικών δομών, με τη συγχώνευση και το κλείσιμο φορέων. Στόχος του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης είναι η δημιουργία μιας αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης, φιλικής προς τον πολίτη και υποστηρικτικής στις επιχειρήσεις και αυτό το στόχο υπηρετούμε με μια σειρά πρωτοβουλιών και παρεμβάσεων.

Η μέθοδος με την οποία θα γίνει η αξιολόγηση του προσωπικού στο δημόσιο τομέα, έχει εγείρει πολλές αντιδράσεις από την πλευρά των δυνάμεων της αντιπολίτευσης. Πώς απαντάτε στους όρους «αναξιοκρατικές και υπονομευτικές διαδικασίες» που χρησιμοποίησαν για να στηλιτεύσουν τις επιλογές σας;

Έχουμε όλοι διαβάσει νομίζω το παραμύθι του Χανς Κρίστιαν Άντερσεν «Τα καινούργια ρούχα του αυτοκράτορα»: Όλοι έβλεπαν ότι ο βασιλιάς είναι γυμνός, αλλά κανείς δεν το έλεγε και κανείς δεν έπραττε τίποτα. Επί δεκαετίες, λοιπόν, όλοι έβλεπαν ότι η αξιολόγηση ήταν μια τυπική διαδικασία, αφού όλοι σχεδόν οι δημόσιοι υπάλληλοι βαθμολογούντο με άριστα! Βρίσκετε λογικό για παράδειγμα το γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία των υπαλλήλων βαθμολογείται με βαθμούς 9 και 10; Είναι όλοι άριστοι; Προφανώς και όχι. Αυτό δηλαδή που συμβαίνει μέχρι σήμερα, αναιρεί τη σημασία και τη λογική της αξιολόγησης και την καθιστά ανούσια, ενώ αντίθετα θα έπρεπε να αποτελεί εργαλείο παρακίνησης για τον αξιολογούμενο και μεγιστοποίησης της απόδοσης του φορέα. Όλοι επίσης έβλεπαν ότι πολλοί οργανισμοί και φορείς του Δημοσίου

είχαν εκπληρώσει την αποστολή τους. Εμείς παίρνουμε μια τολμηρή πρωτοβουλία και για την αναδιοργάνωση των δομών του Δημοσίου, με συγχωνεύσεις και καταργήσεις φορέων, και για μία ουσιαστική διαδικασία αξιολόγησης, που φυσικά ουδεμία σχέση έχει με απολύσεις.

Το τελευταίο χρονικό διάστημα δίνονται διάφορα νούμερα στη δημοσιότητα για τον συνολικό αριθμό των υπαλλήλων που απολυθούν από το δημόσιο μέχρι το τέλος του 2015. Θα είχε πραγματικά πολύ μεγάλο ενδιαφέρον να μάθουμε ποιος είναι ο δικός σας σχεδιασμός, με βάση πάντα και τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει η χώρα μας απέναντι στην τρόικα.

Κατ' αρχήν, για να βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους, οι απολύσεις που θα γίνουν αφορούν μόνο στο 2% των δημοσίων υπαλλήλων. Θυμίζω ότι η συμφωνία που έχει κάνει η ελληνική κυβέρνηση με τους πιστωτές της χώρας μας, από το 2012, προβλέπει την υποχρεωτική αποχώρηση 15.000 υπαλλήλων, τη διετία 2013 – 2014, μέσα από συγκεκριμένες διαδικασίες για να είμαστε όχι μόνο δίκαιοι, αλλά και σύννομοι, καθώς και την ένταξη στο πρόγραμμα κινητικότητας 25.000 υπαλλήλων. Οι διαδικασίες αυτές περιλαμβάνουν θέσπιση κριτηρίων, ολοκλήρωση αξιολογήσεων και επικύρωση από το Κυβερνητικό Συμβούλιο Μεταρρύθμισης. Από εκεί και πέρα σίγουρα η μεταρρυθμιστική μας ατζέντα δεν εξαντλείται στις απολύσεις και στην κινητικότητα που είναι συνδεδεμένη με τις αποχωρήσεις. Αυτό θα γίνει εφικτό με ένα ξεκάθαρο σχέδιο παρεμβάσεων στη δημόσια διοίκηση, που ήδη δρομολογούμε και το οποίο υπερβαίνει τους μνημονιακούς στόχους τους οποίους σε κάθε περίπτωση εκπληρώνουμε.

Η ΑΔΕΔΥ εξέφρασε προ ημερών φόβους για κατάργηση και άλλων φορέων του δημοσίου, στα πλαίσια των πιέσεων που ασκούν οι δανειστές μας για περεταίρω συρρίκνωση του κρατικού μηχανισμού. Πρόκειται για αποκύημα της φαντασίας κάποιων συνδικαλιστών ή μήπως έχουν κάποια βάση τα όσα ισχυρίζονται;

Με το νέο νομοσχέδιο του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης, που ψηφίστηκε πρόσφατα στη Βουλή, καταργούνται 22 φορείς που δεν κρίνονται πια απαραίτητοι και παράλληλα απομακρύνεται μέρος του προσωπικού τους. Με αυτό τον τρόπο κλείνουν φορείς που εδώ και καιρό έχουν εκπληρώσει την αποστολή τους αλλά και οι φορείς των οποίων η αρμοδιότητα μπορεί να ασκηθεί πιο αποτελεσματικά από άλλες δομές του κράτους. Η αναδιοργάνωση των κρατικών δομών συνολικά συνιστά στρατηγική προτεραιότητα για την κυβέρνηση.

Όπως αναφέρατε σε μια από τις πρόσφατες συνεντεύξεις σας, «η μεταρρυθμιστική ατζέντα δεν εξαντλείται στις απολύσεις και την κινητικότητα». Θα ήθελα να σας ρωτήσω τι άλλο περιλαμβάνει η πλατφόρμα των αλλαγών που προωθείται στο δημόσιο τομέα;

Το Δημόσιο χρειάζεται παρεμβάσεις σε πολλά επίπεδα που θα υπηρετούν όμως δύο κεντρικούς στόχους. Την απλοποίηση των δομών και των διαδικασιών, αλλά και την καλύτερη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού των δημοσίων υπαλλήλων. Και αυτό απαιτεί πολλές παρεμβάσεις σε πολλαπλά επίπεδα. Σας δίνω μόνο τρία παραδείγματα. Χρειαζόμαστε μια νέα αδιάβλητη διαδικασία επιλογής γενικών διευθυντών που δεν θα περιορίζεται απλά στην τυπική αξιολόγηση συσσωρευμένων προσόντων και εμπειρίας, αλλά θα δίνει και την δυνατότητα σε πιο νέους άξιους υπαλλήλους να διεκδικήσουν αυτές τις θέσεις. Είναι απαραίτητο να προχωρήσουμε άμεσα στην ολοκλήρωση των νέων Προεδρικών Διαταγμάτων που θα απλοποιούν τους οργανισμούς των υπουργείων. Πρέπει να ολοκληρώσουμε την αποτίμηση των πολλαπλών διοικητικών βαρών για τις επιχειρήσεις ώστε στοχευμένα να περιορίσουμε τη γραφειοκρατία που τις ταλανίζει, κάτι που ήδη προχωράει. Και βέβαια, καμία μεταρρυθμιστική προσπάθεια δεν μπορεί να είναι μακροπρόθεσμα βιώσιμη αν δεν αντανakλά ένα θεμελιώδη πυρήνα αξιών και αρχών που για εμάς είναι η αξιοκρατία, η λογοδοσία και η αποτελεσματικότητα.

Η Λερναία Ύδρα της γραφειοκρατίας πνίγει το ελληνικό κράτος εδώ και δεκαετίες. Πρόσφατα είδαμε ένα πολύ καλό μέτρο με το θέμα της κατάργησης επικύρωσης των εγγράφων που θα καταργήσει 30.000.000 και πλέον τέτοιες πράξεις σε όλη τη χώρα το χρόνο. Υπάρχει τελικά τρόπος να καταπολεμηθεί η γραφειοκρατία ύστερα από 190 χρόνια ύπαρξης του ελληνικού κράτους;

Το γκρέμισμα της γραφειοκρατίας γίνεται σιγά - σιγά. Γίνεται καταρχήν με το να εντοπίζουμε διαδικασίες οι οποίες είναι περιττές, διαδικασίες οι οποίες μπορούν να απλοποιηθούν και οι οποίες δεν εισφέρουν ουσιαστικά, δεν προωθούν το δημόσιο συμφέρον και μια τέτοια περίπτωση είναι και η οριζόντια κατάργηση της επικύρωσης των αντιγράφων όλων των δημοσίων εγγράφων, που ψηφίστηκε πριν λίγες ημέρες από τη Βουλή. Πολύς κόσμος θα γλιτώσει από μια περιττή ταλαιπωρία. Δεν θα χρειάζεται να πηγαίνει στα ΚΕΠ ή σε άλλες δημόσιες υπηρεσίες να επικυρώνει ένα αντίγραφο, να χάνει χρόνο αυτός και ο εργαζόμενος του ΚΕΠ. Θα προσκομίζει απλά ένα ευκρινέστατο αντίγραφο στη δημόσια υπηρεσία. Νομίζω ότι αυτό είναι μια σημαντική τομή, η οποία θα απελευθερώσει και χρόνο

υπαλλήλου και θα διευκολύνει και τους πολίτες. Ακόμη καταργούμαι από 1η Ιουλίου 2014 την υποχρέωση δημοσίευσης στο ΦΕΚ των τροποποιήσεων καταστατικού και των ετήσιων ισολογισμών Α.Ε. και ΕΠΕ. Με τις ρυθμίσεις αυτές επέρχεται σε μεγάλο βαθμό μείωση των διοικητικών βαρών των πολιτών και των επιχειρήσεων κατά τις συναλλαγές τους με φορείς του Δημοσίου, με άμεση συνέπεια την ταχύτερη και χωρίς κόστος εξυπηρέτησή τους, αλλά και ελάφρυνση του έργου των διοικητικών αρχών.

Σε λιγότερες από εξήντα ημέρες, οι πολίτες θα προσέλθουν στις κάλπες για να ψηφίσουν τόσο για τις Δημοτικές και Περιφερειακές όσο και για τις Ευρωεκλογές. Ακούγονται πολλά για την «επόμενη μέρα» και τα σενάρια που μπορεί να φέρει ένα δυσμενές, για την κυβέρνηση, αποτέλεσμα, σε σχέση πάντα με τη συνοχή του κυβερνητικού σχήματος αλλά και την εφαρμογή της πολιτικής. Ποια είναι η δική σας εκτίμηση γιατί όλα δείχνουν ήττα της ΝΔ;

Γιατί προεξοφλείτε ένα κακό αποτέλεσμα για τη Νέα Δημοκρατία; Καθώς πλησιάζουμε προς τις ευρωεκλογές ο ΣΥΡΙΖΑ είναι το κόμμα που φαίνεται να αγκομαχά, αδυνατώντας να ισορροπήσει μεταξύ της ανάγκης για στροφή στον πολιτικό ρεαλισμό και της εξαλλοσύνης των διαφόρων υποσυνόλων που τον απαρτίζουν. Σε κάθε περίπτωση όμως δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι το Μάιο θα ψηφίσουμε για δήμαρχους, περιφερειάρχες και ευρωβουλευτές και όχι για κυβέρνηση. Οι εθνικές εκλογές θα γίνουν το 2016, όταν λήξει η συνταγματική θητεία της κυβέρνησης. Ελπίζω ότι η αναθεώρηση του Συντάγματος θα μας επιτρέψει να εισάγουμε την έννοια των σταθερών εκλογικών κύκλων ώστε να ξεφύγουμε από την διαρκή συζήτηση για πρόωρες εκλογές, που τόσο επιζήμια είναι για την πολιτική σταθερότητα.

Το τελευταίο διάστημα επανέρχεται το ζήτημα της ελάφρυνσης του ελληνικού χρέους με τους ευρωπαίους αξιωματούχους να φαίνεται ότι βρίσκονται σε διαφωνία σχετικά με το «αν» κάτι τέτοιο πρέπει να γίνει πριν ή μετά τις ευρωεκλογές. Ο καθένας αντιλαμβάνεται ότι η ελληνική κυβέρνηση θα προτιμούσε δεσμεύσεις επί του θέματος να δοθούν προ των ευρωεκλογών. Κατά την άποψή σας πόσο θα επηρεάσει η έκβαση του συγκεκριμένου ζητήματος την εκλογική διαδικασία;

Η χώρα μας, πριν από τέσσερα χρόνια, μπήκε στη δίνη της κρίσης με ένα τριπλό πρόβλημα: Μεγάλο χρέος, μεγάλο έλλειμμα και αρνητικό ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Χάρη στις τεράστιες θυσίες του ελληνικού λαού και τις προσπάθειες της κυβέρνησης, και το πρωτογενές έλλειμμα και το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών όχι

απλά μηδενίστηκαν, αλλά φέτος για πρώτη φορά μετά από πάρα πολλά χρόνια θα έχουν θετικό πρόσημο. Αυτή είναι μια ιδιαίτερα σημαντική επιτυχία, που ανοίγει το δρόμο για την επίλυση του τρίτου προβλήματος: Την ελάφρυνση του χρέους, για την οποία οι εταίροι μας πρέπει να πάρουν σύντομα μια γενναία απόφαση. Πρόκειται για μία κρίσιμη διαπραγμάτευση για τη διαχείριση και τη βιωσιμότητα του ελληνικού δημοσίου χρέους και καμία πλευρά δεν πρέπει να επηρεάζεται από την προεκλογική περίοδο.

Επίσης η Κυβέρνηση φαίνεται ότι έχει πολλά επενδύσει στο πολυσυζητημένο «πρωτογενές πλεόνασμα», τόσο για την διαπραγμάτευση με την τρόικα όσο και για τον «κατευνασμό» των πολιτών στο εσωτερικό. Μήπως εν τέλει είναι υπερεκτιμημένο;

Η επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος σημαίνει ότι τα έσοδα του κράτους είναι περισσότερα από τα έξοδα, πριν την πληρωμή των τόκων. Σημαίνει ότι για πρώτη φορά τα δημόσια οικονομικά μας νοικοκυρεύονται. Σημαίνει ότι μία από τις τρεις αιτίες, όπως προανέφερα, που μας έβαλαν στη δίνη της κρίσης, σχεδόν εξαλείφεται. Δεν πρέπει καθόλου να υποτιμούμε τη σημασία του επιτεύγματος αυτού, ούτε τις θυσίες των πολιτών που έγιναν για να το πετύχουμε.

Μήπως είναι τώρα η ευκαιρία να προωθηθούν και άλλες θεσμικές αλλαγές και ποιες;

Έχω υποβάλει εγγράφως και δημοσίως εδώ και αρκετά χρόνια συγκεκριμένες προτάσεις για αποφασιστικές τομές στο πολιτικό μας σύστημα, με αυτές που εξαρτιόταν αποκλειστικά από εμένα να τις έχω κάνει πράξη. Χαρακτηριστικά αναφέρω τη μείωση του αριθμού των βουλευτών από 300 σε 200, την κατάργηση του επιδόματος για συμμετοχή των βουλευτών σε Επιτροπές της Βουλής, την κατάργηση στην πράξη της βουλευτικής ασυλίας και τη διαχρονική ανάρτηση του «πόθεν έσχες» των βουλευτών στο διαδίκτυο. Θεωρώ ότι οι συνθήκες πλέον είναι ώριμες ώστε πολλές από αυτές τις αλλαγές να γίνουν πράξη. Αλλά δεν αρκεί μόνο αυτό. Επιβάλλεται να ανοίξει το συντομότερο δυνατόν η συζήτηση για την αναθεώρηση του Συντάγματος ώστε να δρομολογηθούν αυτονόητες αλλαγές όπως η τροποποίηση του άρθρου 86 περί ευθύνης υπουργών, κάτι για το οποίο είχα αναλάβει πρωτοβουλία το 2006. Και επειδή οι μεγάλες θεσμικές αλλαγές απαιτούν και ευρύτερες συναινέσεις, η συζήτηση για την αναθεώρηση είναι μια ευκαιρία να βρεθούν κοινοί τόποι και να ξεφύγουμε, έστω και μερικώς, από το κλίμα της πόλωσης που δυναμιτίζει κάθε προσπάθεια για συντεταγμένο και οργανωμένο διάλογο.

Και κάτι τελευταίο κύριε Μητσοτάκη. Πιστεύετε με την εικόνα που έχετε σχηματίσει ότι υπάρχουν περιθώρια να στενέψουμε ακόμη τα όρια του κράτους; Σε ποιους τομείς εκτιμάτε ότι μπορεί να συμβεί αυτό; Και πώς μπορεί πρακτικά να υλοποιηθεί ένας τέτοιος σχεδιασμός;

Το μέχρι σήμερα μοντέλο ανάπτυξης που υπήρχε στην Ελλάδα χρεοκόπησε και μαζί του χρεοκόπησε και η χώρα. Το ζητούμενο πλέον είναι να κτίζουμε, με πρόγραμμα και σχέδιο. Πιστεύω ότι δυο είναι εκείνοι οι βασικοί πυλώνες πάνω στους οποίους πρέπει να οικοδομήσουμε για να δημιουργήσουμε ένα άλλο μοντέλο ανάπτυξης. Ο ένας είναι η δημιουργία μιας ανταγωνιστικής οικονομίας και ο δεύτερος η δημιουργία ενός αποτελεσματικού κράτους. Αυτό κάνουμε για το δημόσιο στο υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης. Κοιτάμε τις δομές, τις διαδικασίες και το ανθρώπινο δυναμικό, έτσι ώστε να φτιάξουμε ένα δημόσιο που να προσφέρει υπηρεσίες υψηλής ποιότητας στους πολίτες και στις επιχειρήσεις. Ένα δημόσιο φιλικό και αποδοτικό, που να σέβεται τα χρήματα του έλληνα φορολογούμενου.

Νέα εποχή για τα ΚΕΠ

Πριν λίγες ημέρες ανακοινώσατε την προσθήκη νέων υπηρεσιών στα ΚΕΠ. Ποιες είναι αυτές οι υπηρεσίες και τι σχεδιάζετε στο άμεσο μέλλον για την περαιτέρω ενίσχυσή τους;

Η εξυπηρέτηση στα ΚΕΠ γίνεται πλέον πιο γρήγορη και πιο αποτελεσματική. Τα ΚΕΠ ενισχύονται και παρέχουν μια σειρά από υπηρεσίες online, με μία αίτηση, στη στιγμή. Συγκεκριμένα, οι πολίτες μπορούν να λαμβάνουν, απλά και άμεσα: φορολογική ενημερότητα των αρμόδιων ΔΥΟ, ασφαλιστική ενημερότητα και βεβαίωση οικοδομοτεχνικού έργου του ΙΚΑ, πιστοποιητικά δημοτολογίου (βεβαιώσεις οικογενειακής κατάστασης, γέννησης, ιθαγένειας, οικογενειακής κατάστασης ειδικά για τον ΟΓΑ), καθώς και βεβαίωση αποδοχών συντάξεων και εκκαθαριστικό σημείωμα του ΝΑΤ. Μέσα στους επόμενους μήνες οι πολίτες θα μπορούν να εξυπηρετούνται από τα ΚΕΠ και σε σχέση με το κοινωνικό οικιακό τιμολόγιο, το e-παράβολο, καθώς και πιστοποιητικά στρατολογίας. Θέλω να τονίσω ότι το γεγονός πως ο θεσμός των ΚΕΠ είναι ο πλέον καταξιωμένος της δημόσιας διοίκησης στη συνείδηση των πολιτών συνδέεται άρρηκτα με την υψηλή παροχή υπηρεσιών από τους εργαζόμενους στα ΚΕΠ, τους οποίους και μέσω της εφημερίδας σας θέλω να ευχαριστήσω, για την αφοσίωσή τους στη δουλειά την οποία επιτελούν.

